

Na ruilverkaveling Jesseren start unieke samenwerking

nieuws

In abdij Mariënlof te Borgloon ondertekenden 13 lokale organisaties en besturen een engagementsverklaring waarin zij beloven samen te werken om het landschap in en rond Jesseren duurzaam te beheren. Alle partners bundelen hun krachten voor het onderhoud van 1.800 hectare die opnieuw wordt ingericht door een ruilverkaveling. “Deze opschaling zal nieuwe kansen creëren”, enthousiasmeert VLM.

🕒 1 JULI 2013 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:10

Lees meer over:

platteland

□
In abdij Mariënlof te Borgloon ondertekenden 13 lokale organisaties en besturen een engagementsverklaring waarin zij beloven samen te werken om het landschap in en rond Jesseren duurzaam te beheren. Alle partners bundelen hun krachten voor het onderhoud van 1.800 hectare die opnieuw wordt ingericht door een ruilverkaveling. Volgens de Vlaamse Landmaatschappij zal deze opschaling nieuwe kansen creëren.

Momenteel voert de Vlaamse Landmaatschappij een ruilverkaveling uit in Jesseren. Het landinrichtingsproject beslaat een oppervlakte van ruim 1.800 hectare en strekt zich uit over de gemeenten Borgloon, Kortesseem en Tongeren. Men is volop bezig met de herverkaveling van de percelen. Ook worden de eerste inrichtingswerken (wachtbekkens, parking aan de abdij, enz.) uitgevoerd.

“Wat er na de ruilverkaveling gebeurt, is ook belangrijk. Vanuit dat idee is het samenwerkingsproject ‘de Cirkel ontstaan’, zegt Wim Vandenrijt. De projectleider bij de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) legt uit dat duurzaam landschapsbeheer de projectdoelstelling is. “De Cirkel anticipeert als het ware op het einde van de ruilverkaveling. Dit doet de scheiding tussen inrichting en beheer van het gebied vervagen.”

De ruilverkaveling moet landbouw, landschap, natuur en recreatie ten goede komen. In elk ruilverkavelingsproject wordt een deel van de gronden (3%) gereserveerd voor (agrarische) natuur- en landschapontwikkeling. “Samen met de nieuwe natuur komt er heel wat beheerwerk bij. Ook

buiten natuurgebied vragen nieuwe inrichtingen zoals erosiestroken, wachtbekkens, wandelpaden en hoogstamboomgaarden om onderhoud”, aldus Vandenrijt.

Vanuit de nood aan kennis en kunde in landschapsonderhoud en het besef dat er reeds heel wat actoren in het gebied actief zijn, ontstond het idee om de krachten te bundelen. “We streven naar een efficiënter beheer en win-winsituaties door het beheer af te stemmen op landschapsniveau, afspraken te maken over de te beheren terreinen en lokale organisaties zelf verantwoordelijk te maken.”

Aan ideeën rond duurzaam landschapsbeheer in Jesseren en omgeving is er alvast geen gebrek: van houtsnippers als biomassa voor energie tot een rondtrekkende schaapskudde of begrazing door de veestapel van plaatselijke boeren. Toch belooft het een hele klus te worden om 13 partners op één lijn te krijgen. Voorzichtig wordt geopperd dat de samenwerking kan uitbreiden tot voorbij de grenzen van de ruilverkaveling.

De lokale landbouwers engageren zich via de bedrijfsgilde van Boerenbond. “De ‘restgronden’ (ongeveer 160 hectare) in de ruilverkaveling kunnen een voor landbouw belangrijke rol spelen gelet op het nieuwe Europese landbouwbeleid”, zegt Frank Steukers, voorzitter van de bedrijfsgilde Wellen, Borgloon en Kortessem. Hij denkt daarbij aan beheer in functie van de vergroening die Europa van landbouwers eist en aan landschapsonderhoud met vee of landbouwmachines. “Op korte termijn richten wij een agrobeheergroep op”, belooft Steukers, “want dat verlaagt de drempel voor de opdrachtgevers en voor de landbouwers-coöperanten.”

Natuurpunt is graag bereid om samen te werken op het terrein zodat er naast de natuurgebieden in voldoende andere gebieden aandacht is voor biodiversiteit en een mooi landschap. Ook het sociale economiebedrijf De Wroeter engageert zich. “We hebben heel wat handen die we aan het werk willen houden. Daarin zit onze rol in dit project.” De Vlaamse Landmaatschappij zal de samenwerking trekken. De Provincie Limburg, stad Borgloon, gemeente Kortessem, Agentschap voor Natuur en Bos, Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren, Agro-beheerscentrum Eco², Limburgs Landschap, Boomgaardenstichting en bioboerderij De Alverberg brengen het totaal aantal partners op 13.

“We mogen in dit project niet meteen de tegenstellingen tussen partners opzoeken. Door ons te richten op de zaken die verbindend werken, hebben we kans op slagen”, meent de projectleider van VLM. De Vlaamse Landmaatschappij wil in dit project de katalysator en bruggenbouwer zijn tussen de verschillende sectoren. Het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren belooft samen met VLM aan de kar te trekken.

Het belang van een goede samenwerking tussen alle partijen wordt ook in de verf gezet door Limburgs gedeputeerde van Leefmilieu en Natuur Ludwig Vandenhove. Mochten er al eens strubbelingen zijn tussen de vele organisaties, dan wil Vandenhove als bemiddelaar optreden. “De open ruimte is van de mensen die er werken maar bij uitbreiding van iedereen”, gaf hij nog als boodschap mee.

Voor een lichtend voorbeeld werd beroep gedaan op Alex Datema. Hij is landbouwer in het noorden van Nederland en voorzitter van de gebiedscoöperatie Westerkwartier. De vereniging bestaat uit 350 landbouwers, burgers en “buitenlui” die als gemeenschappelijke bezorgdheid de samenhang tussen landbouw, natuur en landschap hebben. Vanaf 2014 kunnen landbouwers alleen nog aan natuurbeheer doen als ze zich bij zo’n agrarische natuurvereniging aansluiten.

De gebiedscoöperatie Westerkwartier die binnenkort opgericht wordt, wil nog een stap verder gaan. Datema verwoordt de ambitie van de coöperatie als volgt: “De overheid moet terug in het hok. De provincie blijft de beleidskeuzes maken maar natuurbeheer op het terrein zou ze in het Westerkwartier beter aan ons overlaten. De lokale partners willen zelf verantwoordelijkheid nemen en het budget op een verstandige manier besteden. Door natuur- en landbouwverenigingen samen te brengen in de coöperatie kunnen ze elkaar aanspreken op hun verantwoordelijkheid.”

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)